

Οι Επιστολές του Παύλου από τη φυλακή

Μάθημα 2ο

Ο Παύλος και οι Κολοσσαίς

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

I. ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ

Οι επιστολές του Παύλου είχαν:

- Προσωπικό και ποιμαντορικό χαρακτήρα
- Κίνητρο τους ήταν η αγάπη και το ενδιαφέρον
- «Περιστασιακές», δηλαδή γράφτηκαν με σκοπό να δώσουν λύσεις σε συγκεκριμένα περιστατικά σε ιδιαίτερο χρόνο και τόπο.

A. ΣΧΕΣΕΙΣ

1. Εκκλησία

Ο Παύλος πιθανόν δεν είχε ποτέ επισκεφτεί την εκκλησία των Κολοσσών.

Θέλω να γνωρίζετε τι δύσκολο αγώνα ἔχω αναλάβει για σας και για τους Χριστιανούς της Λαοδίκειας και για όσους δεν με γνώρισαν προσωπικά (Κολοσσαίς β:1).

Ο Παύλος είχε μια έμμεση σχέση με τους Κολοσσαίς μέσω αντιπροσώπων, όπως:

- Επαφράς
- Φιλήμων
- Ονήσιμος
- Τυχικός

Ο Παύλος αλληλογραφούσε με τους Κολοσσαίς πιστούς.

Ο Παύλος είχε διακονήσει τους πιστούς των Κολοσσών, όπως κι εκείνοι επίσης είχαν προσφέρει διακονία στον Παύλο.

Γ' αυτό κι εμείς, αφότου μάθαμε τα νέα σας, δεν παύουμε να προσευχόμαστε για σας και να παρακαλούμε τον Θεό να σας δώσει όλη τη σοφία και τη σύνεση που χαρίζει το Άγιο Πνεύμα, ώστε να γνωρίσετε στην εντέλεια το θέλημά του (Κολοσσαίς α:9).

2. Άτομα

Ο Παύλος είχε φίλους που είχαν μοχθήσει μαζί του στη διακονία του ευαγγελίου συμπεριλαμβανομένων:

- Του Φιλήμονα
- Της Απφίας
- Του Άρχιππα

Προς τον αγαπητό συνεργάτη μας Φιλήμονα. Γράφουμε σ' εσένα, καθώς και στην αγαπητή Απφία, στον Άρχιππο, που αγωνίζεται τον ίδιο μ' εμάς αγώνα, και στην εκκλησία που συναθροίζεται στο σπίτι σου (Φιλήμονας εδ. 1,2).

- Ο Επαφράς - ήταν συνεργάτης του Παύλου και είχε φυλακιστεί μαζί του και επίσης ότι ήταν ένας πιστός διάκονος του Ιησού Χριστού.

Ο Ονήσιμος - ήταν δούλος που όπως φαίνεται είχε αναζητήσει τον Παύλο, όταν το έσκασε από τον κύριο του τον Φιλήμονα και κατέληξε να υπηρετεί τον Παύλο στη φυλακή.

Β. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΩΝ ΚΟΛΟΣΣΩΝ

Ο Παύλος έλαβε μια αναφορά από τον Επαφρά για κάποιες ψευδοδιδασκαλίες που απειλούσαν τις εκκλησίες της κοιλάδας της Λυκίας. Με σκοπό να υπερασπιστεί την εκκλησία ενάντια σ' αυτές τις ψευδοδιδασκαλίες, ο Παύλος έγραψε την επιστολή προς Κολοσσαίς.

Γ. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

«Φιλοσοφία» χρησιμοποιούνταν για απόκρυφες θρησκευτικές πρακτικές, ιδιαίτερα εκείνες που στηρίζονταν σε θρησκευτικές παραδόσεις όπως:

- Μυστήρια
- Τελετουργίες
- Μυστική γνώση
- Μυστική σοφία

Θέλω να γνωρίζετε τι δύσκολο αγώνα έχω αναλάβει για σας...ώστε να γνωρίσετε καλά το μυστήριο του Θεού Πατέρα και του Χριστού στον οποίο βρίσκονται κρυμμένοι όλοι οι θησαυροί της σοφίας και της γνώσεως...για να μη σας ξεγελάσει κανένας με συλλογισμούς που φαίνονται λογικοί, αλλά είναι απατηλοί (Κολοσσαίς β' 1-4).

Το αληθινό μυστήριο, η σοφία και η γνώση βρίσκονται μόνο στον Χριστό και όχι στην ειδωλολατρική θρησκεία.

Προσέχετε καλά, μη σας εξαπατήσει κανείς με τους απατηλούς και κούφιους συλλογισμούς της ανθρώπινης σοφίας, που στηρίζονται σε ανθρώπινες παραδόσεις και σε μια λαθεμένη πίστη προς τα στοιχεία του κόσμου και όχι στη διδασκαλία του Χριστού (Κολοσσαίς β:8).

Οι ψευδοδιδάσκαλοι στις Κολοσσές είχαν ενθουσιαστεί με ιδέες και πρακτικές που στηρίζονταν στην Ελληνική θρησκεία και τον απόκρυφο μυστικισμό.

Ο ασκητισμός - είναι η αποφυγή φυσικής ευχαρίστησης, που συχνά στηρίζεται στη λανθασμένη ιδέα ότι κάθε ευχαρίστηση είναι ανήθικη και μερικές φορές, ο ασκητισμός φτάνει στο σημείο να υποστηρίζει ότι θα πρέπει κανείς να επιβάλλει στον εαυτό του σωματικό πόνο.

Αφού, λοιπόν, πεθάνατε μαζί με τον Χριστό και λυτρωθήκατε από τα στοιχεία του κόσμου, γιατί δέχεστε να σας επιβάλλουν απαγορεύσεις, όπως: «μην ακουμπήσεις αυτό, μη γευτείς το άλλο, μην αγγίξεις εκείνο;»...Αυτές οι διατάξεις έχουν μια εξωτερική εμφάνιση σοφίας με...την περιφρόνηση του σώματος. Δεν έχουν όμως καμιά αξία και το μόνο που κάνουν είναι να ικανοποιούντο αμαρτωλό φρόνημα (Κολοσσαίς β' 20-23).

Ο Παύλος αντιτάχτηκε στις ασκητικές πρακτικές στις Κολοσσές:

- Ο ασκητισμός τους στηρίζόταν σε αρχές και ιδέες αυτού του κόσμου.
- Δεν βοηθούσαν κάποιον να αντισταθεί στην αμαρτία.

Δ. ΙΟΥΔΑΪΚΟΣ ΝΟΜΟΣ

Στις Κολοσσές, η χρήση και η κατανόηση του εβραϊκού νόμου παρέκκλινε τόσο από τον παραδοσιακό ιουδαϊσμό όσο και από τις ορθές χριστιανικές πρακτικές.

Οι ψευδοδιδάσκαλοι έκαναν χρήση των ιουδαϊκών πρακτικών με διεφθαρμένο τρόπο.

Μην αφήνετε, λοιπόν, κανέναν να σας κρίνει για ζητήματα φαγητών ή ποτών ή πως δεν τηρείτε τις γιορτές, τις νουμηνίες ή τα Σάββατα (Κολοσσαίς β: 16).

Οι πρακτικές τους διέστρεφαν τον νόμο της Παλαιάς Διαθήκης και έθεταν σε κίνδυνο την αιώνια τύχη αυτών που τους ακολουθούσαν.

Αυτά ήταν απλώς σκιά της πραγματικότητας που επρόκειτο να έρθει, και η πραγματικότητα αυτή είναι τώρα ο Χριστός. Ας μη σας κατακρίνει κανένας απ' αυτούς που τους αρέσει μια δήθεν ταπεινόφρονη λατρεία των αγγέλων (Κολοσσαίς β' 17-18).

Πιστεύοντας σ' αυτόν λάβατε την πραγματική περιτομή, αυτή που δε γίνεται με ανθρώπινα χέρια, αλλά την κάνει ο Χριστός...Όταν βαφτιστήκατε, θαφτήκατε μαζί με το Χριστό (Κολοσσαίς β:11-12).

Ο Παύλος γράφει ενάντια στην κακή χρήση του μωσαϊκού νόμου και όχι ενάντια στον ίδιο τον μωσαϊκό νόμο.

E. ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΟΝΤΑ

Οι ψευδοδιδάσκαλοι στην εκκλησία των Κολοσσών προωθούσαν τη λατρεία πνευματικών όντων.

a. Οι άγγελοι

Πνεύματα σε υπηρεσία - είναι σημαντικό να αναγνωρίζουμε το έργο τους.

Δεν είναι, λοιπόν, όλοι οι άγγελοι πνεύματα που υπηρετούν το Θεό κι αποστέλλονται απ' αυτόν για να βοηθήσουν όσους μέλλουν να σωθούν; (Εβραίους α:14)

Σύμφωνα με τους ψευδοδιδάσκαλους οι άγγελοι ήταν:

- Κοσμικές δυνάμεις
- Χρησμοί που αποκάλυπταν μυστηριακές διδασκαλίες σ' εκείνους που:
 - Θα πραγματοποιούσαν συγκεκριμένες τελετουργίες
 - Θα τους λάτρευαν

Ας μη σας κατακρίνει κανένας απ' αυτούς που τους αρέσει μια δήθεν ταπεινόφρονη λατρεία των αγγέλων, που βυθίζονται σε ψεύτικα οράματα και χωρίς λόγο υπερηφανεύονται με το υποδουλωμένο στην αμαρτία μυαλό τους (Κολοσσαίς β:18).

Σε κάθε περίπτωση, αυτή η ακραία άποψη για τη δύναμη και επιφέροή των αγγέλων δεν ήταν κάτι ασυνήθιστο στον αρχαίο κόσμο.

β. Αρχές και εξουσίες

«Αρχές» και «εξουσίες» - πνευματικά όντα, όπως ήταν οι ἄγγελοι.

Ο Παύλος τονίζει την υπεροχή του Χριστού απέναντι σε κάθε αρχή και εξουσία, στον ουρανό και τη γη.

Γιατί τα πάντα δι' αυτού ἡρθαν στην ὑπαρξη, ὅσα στον ουρανό κι ὅσα στη γη, τα ορατά και τα αόρατα, Θρόνοι και κυριότητες, αρχές και εξουσίες (Κολοσσαίς α' 16).

Οι ψευδοδιδάσκαλοι απέδιδαν σ' αυτές τις αόρατες αρχές ενέργειες και ικανότητες που στην πραγματικότητα ανήκουν μόνο στον Ιησού Χριστό.

Πραγματική αντίθεση, δεν υπήρχε ανάμεσα στις πνευματικές και γήινες εξουσίες, όπως υποστήριζαν οι ψευδοδιδάσκαλοι, αλλά ανάμεσα στις εξουσίες αυτές και τον Χριστό.

Γιατί τα πάντα δι' αυτού ἡρθαν στην ὑπαρξη, ὅσα στον ουρανό κι ὅσα στη γη (Κολοσσαίς α:16).

Οι πνευματικές δυνάμεις που λατρεύονταν από τους ψευδοδιδάσκαλους στις Κολοσσές ήταν έκπτωτοι, ανίσχυροι, νικημένοι δαιμονες.

Αφαίρεσε τη δύναμη που είχαν οι δαιμονικές αρχές και εξουσίες και τις διαπόμπεψε, σέρνοντάς τες νικημένες στο θρίαμβο του σταυρού του Χριστού (Κολοσσαίς β:15).

γ. Βασικές αρχές

Η ελληνική λέξη «στοιχεία» - «Βασικές αρχές»

- στους θεούς
- τις πνευματικές δυνάμεις που είχαν σχέση με τα αστέρια και τους πλανήτες
- τα τέσσερα βασικά στοιχεία της φύσης:
 - γη
 - αέρα
 - φωτιά
 - νερό

Παλιότερα, βέβαια, δε γνωρίζατε το Θεό, και είχατε υποδουλωθεί σε είδωλα, σε ψεύτικες θεότητες. Γιατί ξαναγυρίζετε στα ψεύτικα και ανίσχυρα στοχεία; (Γαλάτας δ:8-9)

Προσέχετε καλά, μη σας εξαπατήσει κανείς με τους απατηλούς και κούφιους συλλογισμούς της ανθρώπινης σοφίας, που στηρίζονται σε ανθρώπινες παραδόσεις και σε μια λαθεμένη πίστη προς τα στοιχεία του κόσμου και όχι στη διδασκαλία του Χριστού (Κολοσσαίς β:8).

Οι βασικές αυτές αρχές ήταν η βάση της φιλοσοφίας των ψευδοδιδασκάλων.

Οι ψευδοδιδασκαλοί στις Κολοσσές φαίνεται ότι είχαν συνδυάσει:

- τον ιουδαϊκό νομικισμό
- την ειδωλολατρική θρησκεία
- τον Χριστιανισμό

Οι ψευδοδιδασκαλοί φαίνεται να είχαν ενθαρρύνει τη λατρεία αυτών των βασικών αρχών « των στοιχείων».

II. ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

A. ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Πιστοποιεί ότι ο Παύλος είναι ο γνήσιος συγγραφέας της επιστολής και αναφέρει ότι η επιστολή προέρχεται και από τον μαθητή του Παύλου, τον Τιμόθεο.

B. ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ

Η ενθάρρυνση χάριν των ευχαριστιών και της μεσιτείας του Παύλου ακολουθεί τις αναφορές που είχε λάβει ο Παύλος από τον Επαφρά.

Γ. ΤΕΛΙΚΟΣ ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Ο Παύλος στέλνει χαιρετισμούς στους πιστούς των Κολοσσών από όλους εκείνους που ήταν μαζί του στη φυλακή.

Οι τρεις επιστολές –προς Κολοσσαίς, προς Εφεσίους και προς Φιλήμονα– γράφτηκαν και παραδόθηκαν στους περίπου το ίδιο χρονικό διάστημα.

Ο Παύλος έγραψε αυτές τις επιστολές για συγκεκριμένους ανθρώπους και σε συγκεκριμένες συνθήκες, αλλά ο σκοπός του ήταν αυτά που έγραφε να εφαρμοστούν από όλους γενικά τους πιστούς.

Δ. ΥΠΕΡΟΧΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ

Το κυρίως θέμα της επιστολής αναπτύσσει διεξοδικά το ζήτημα της υπεροχής του χριστιανισμού απέναντι στη θρησκεία των ψευδοδιδασκάλων.

1. Υπεροχή του Χριστού

Ο Χριστός αποτελεί την εικόνα του αόρατου Θεού

a. Εικόνα Θεού, Κολοσσαίς α:15

Αυτός είναι εικόνα του αόρατου Θεού, πριν από κάθε πλάσμα γεννημένος... ό,τι υπάρχει είναι πλασμένο δι' αυτού κι αυτόν έχει σκοπό του (Κολοσσαίς α:15-16).

Σε κάποιες ελληνικές φιλοσοφικές ιδέες την εποχή του Παύλου, το σύμπαν θεωρούνταν ως εικόνα του Θεού, τη μεγαλύτερη αποκάλυψη του Θεού.

Ο Παύλος τόνισε ότι ο Χριστός είναι η εικόνα του Θεού. Υιοθέτησε αυτήν την ελληνική φιλοσοφική σημασία του όρου «εικόνα Θεού» με σκοπό να δείξει ότι ο Χριστός ήταν η υπέρτατη αποκάλυψη του Θεού.

Αυτός είναι εικόνα του αόρατου Θεού, πριν από κάθε πλάσμα γεννημένος...Ό,τι υπάρχει είναι πλασμένο δι' αυτού κι αυτόν έχει σκοπό του(Κολοσσαίς α: 15-16).

β. Πρωτότοκος πάνω σε όλη τη δημιουργία, Κολοσσαίς α: 15

Ο Παύλος αναφέρει ότι ο Χριστός είναι ο πρωτότοκος πάνω σε όλη την δημιουργία

Η ελληνική λέξη πρωτότοκος συχνά αναφερόταν σε υπεροχή και εξουσία μάλλον παρά σε σειρά γέννησης.

Ο Παύλος όμως συνδέει τη θέση του Χριστού ως «πρωτότοκου» με την εξουσία και υπεροχή Του πάνω σε όλη τη δημιουργία και δεν αναφέρει τίποτα για μια εποχή που ο Χριστός δεν υπήρχε.

Οι ψευδοδιδασκαλοί δεν είχαν τη δύναμη ή την εξουσία να δίνουν ευλογίες σε κανέναν.

γ. Το μέσο της δημιουργίας, Κολοσσαίς α: 16

Ο Χριστός είναι Εκείνος μέσω του Οποίου ο Θεός δημιούργησε το σύμπαν.

Ο Χριστός είναι ανώτερος από καθετί άλλο στη δημιουργία και ότι όλες οι άλλες δυνάμεις είναι κατώτερες απ' Αυτόν και υποτάσσονται σ' Αυτόν.

Γιατί τα πάντα δι' αυτού ἥρθαν στην ύπαρξη, ὅσα στον ουρανὸν κι ὅσα στη γη, τα ορατά και τα αόρατα, θρόνοι και κυριότητες, αρχές και εξουσίες. Ὁ, τι υπάρχει είναι πλασμένο δι' αυτού κι αυτόν ἔχει σκοπό του (Κολοσσαίς α: 16).

Ο ρόλος του Χριστού ως Εκείνου μέσω του Οποίου έγινε η δημιουργία, τον κάνει ανώτερο από καθετί άλλο στη δημιουργία.

δ. Ο υπέρτατος Κύριος, Κολοσσαίς α:18

Ο Χριστός είναι ο υπέρτατος Κύριος γιατί ο Θεός Τον τοποθέτησε κεφαλή στην εκκλησία.

Αυτός η κεφαλή του σώματος που είναι η εκκλησία, αυτός αρχή της νέας ανθρωπότητας απ' τους νεκρούς ο πρωταναστημένος, ώστε να γίνει σ' όλα εκείνος πρώτος (Κολοσσαίς α:18).

Οτιδήποτε προσπαθεί να πάρει τη θέση του Χριστού ή να ιδιοποιηθεί την εξουσία Του, δεν μπορεί παρά να είναι ψεύτικο.

ε. Θεός ενσαρκωμένος, Κολοσσαίς α:19

Ο Χριστός ήταν ο ίδιος ο Θεός ενσαρκωμένος

Γιατί μέσα σ' εκείνον η θεότητα ἐστερξε ολάκερη να κατοικήσει (Κολοσσαίς α:19).

στ. Ο μόνος συμφιλιωτής, Κολοσσαίς α:20

Ο Χριστός είναι ο μόνος που συμφιλίωσε τον Θεό με τον άνθρωπο

Γιατί μέσα σ' εκείνον η θεότητα ἐστερξε...μαζί της να συμφιλιώσει δι' αυτού, που την ειρήνη ἐφερε με του σταυρού του το αἷμα (Κολοσσαίς α:19-20).

Ο Ιησούς Χριστός αποτελεί το μέσο δια του οποίου ο Θεός εξαγνίζει την αμαρτία και κάνει ειρήνη με το ανθρώπινο γένος.

2. Υπεροχή των διακόνων του Χριστού

a. Συμφιλίωση μέσω του χριστιανικού ευαγγελίου, Κολοσσαίς α:21-23 & β:5

Ο Παύλος και οι Κολοσσαίς είχαν ήδη πειραματιστεί τη συμφιλίωση με τον Θεό μέσω του ευαγγελίου

Αλλά τώρα ο Χριστός, πεθαίνοντας ως άνθρωπος, σας συμφιλίωσε με το Θεό, για να σας παρουσιάσει μπροστά του αγίους, αψεγάδιαστους και χωρίς καμιά κατηγορία εναντίον σας. Αυτή είναι η ελπίδα του ευαγγελίου που ακούσατε...Αυτό το ευαγγέλιο υπηρετά κι εγώ ο Παύλος (Κολοσσαίς α:22 – 23).

β. Αυταπάρνηση, Κολοσσαίς α:24

Ο Παύλος μίλησε για τη δική του αυταπάρνηση και τα παθήματά του χάριν της εκκλησίας.

Χαίρομαι τώρα που υποφέρω για χάρη σας και συντελώ έτσι με τα σωματικά μου παθήματα, ώστε να ολοκληρωθούν οι θλίψεις που πρέπει να υπομείνει το σώμα του Χριστού, δηλαδή η εκκλησία (Κολοσσαίς α:24).

Τα παθήματα του Παύλου ωφέλησαν την εκκλησία:

- Παρέχοντας μια δυνατή μαρτυρία για το ευαγγέλιο
- Ενθαρρύνοντας την εκκλησία
- Ολοκληρώνοντας τα παθήματα του Χριστού

γ. Τη θεία αποστολή, Κολοσσαίς α:25

Ο Παύλος είχε αποκτήσει την ιδιότητα του αποστόλου από τον ίδιο τον Κύριο.

Αυτήν υπηρετώ κι εγώ, σύμφωνα με την αποστολή που μου εμπιστεύτηκε ο Θεός μέσα στο λυτρωτικό του σχέδιο για σας, ώστε να ολοκληρώσω το έργο του κηρύγματος (Κολοσσαίς α:25).

Οι ψευδοδιδάσκαλοι στηρίζονταν σε ιδέες που είχαν επινοήσει άνθρωποι ειδωλολάτρες.

Προσέχετε καλά, μη σας εξαπατήσει κανείς με τους απατηλούς και κούφιους συλλογισμούς της ανθρώπινης σοφίας, που στηρίζονται σε ανθρώπινες παραδόσεις και σε μια λαθεμένη πίστη προς τα στοιχεία του κόσμου και όχι στη διδασκαλία του Χριστού (Κολοσσαίς β:8).

δ. Η ανώτερη αποκάλυψη, Κολοσσαίς α: 25-28 & β:2-4

Η αποκάλυψη που είχε λάβει ο Παύλος ήταν ανώτερη απ' αυτήν που ισχυρίζονταν ότι είχαν λάβει οι ψευδοδιδάσκαλοι.

Τα λέω αυτά, για να μη σας ξεγελάσει κανένας με συλλογισμούς που φαίνονται λογικοί, είναι όμως απατηλοί (Κολοσσαίς β:4).

Ο Παύλος είχε μείνει τρία χρόνια στην έρημο της Αραβίας και τη Δαμασκό, όπου έλαβε αποκαλύψεις από τον Θεό.(Γαλ. α:15-18)

ε. Την εξουσιοδότηση, Κολοσσαίς α:29 – β:1

Ο Θεός δίνει δύναμη στους αποστόλους του Χριστού

Το Άγιο Πνεύμα είχε προικίσει τον Παύλο με εκπληκτικές δωρεές, με σκοπό να προάγει τη βασιλεία του Θεού στη γη:

- παρέχοντάς του τα λόγια που έπρεπε να πει
- ευκαιρίες να τα χρησιμοποιήσει
- θαύματα που θα επικύρωναν τη μαρτυρία του

Μοχθώ και αγωνίζομαι με τη δύναμη του Χριστού, που ενεργεί πανίσχυρη μέσα μου (Κολοσσαίς α:29).

3. Υπεροχή της σωτηρίας εν Χριστώ

α. Ζωή εν Χριστώ, Κολοσσαίς β: 6-15

Επειδή ο Χριστός είναι Κύριός μας:

- Είμαστε ριζωμένοι σ' Αυτόν, στηριζόμαστε και παίρνουμε δύναμη απ' Αυτόν
- Ως αποτέλεσμα, αισθανόμαστε μεγάλη ευγνωμοσύνη απέναντι Του

Γιατί μόνο στο Χριστό κατοικεί σωματικά όλη η θεότητα. Μόνο αυτός μπορεί να μας δώσει την πληρότητα της ζωής, αυτός που είναι κύριος κάθε αρχής και εξουσίας (Κολοσσαίς β: 9-10).

Έχουμε πνευματική ζωντάνια επειδή είμαστε ενωμένοι με τον Χριστό

- Ο θάνατός του Χριστού, έχει ως αποτέλεσμα τη συγχώρησή.
- Η ανάσταση και τη ζωή του Χριστού, οδηγεί στην αναγέννησή μας.

Απελευθερωνόμαστε από την υποχρέωση να αποκτήσουμε τη σωτηρία μας με έργα του νόμου

Όταν βαφτιστήκατε, θαφτήκατε μαζί με τον Χριστό, αλλά κι αναστηθήκατε μαζί του, γιατί πιστέψατε στη δύναμη του Θεού, ο οποίος τον ανέστησε από τους νεκρούς (Κολοσσαίς β: 12).

Κατήργησε το χρεόγραφο με τις διατάξεις του, που ήταν εναντίον μας, και το έβγαλε από τη μέση καρφώνοντάς το στο σταυρό (Κολοσσαίς β: 14-15).

β. Ζωή υποταγμένη στα στοιχεία του κόσμου Κολοσσαίς β: 16-23

Η υποταγή στα στοιχεία του κόσμου:

- Τοποθετεί κάποιον στην τυραννική κυριαρχία του ανθρώπου
- Έχει ως αποτέλεσμα την απομάκρυνση από τον Χριστό
- Οδηγεί μόνο σε ασκητισμό

Αυτοί δεν είναι ενωμένοι με τον Χριστό που είναι η κεφαλή. Απ' αυτήν τρέφεται, συγκρατείται κι αυξάνει όλο το σώμα με τις αρθρώσεις και τους μυώνες του, όπως το θέλει ο Θεός (Κολοσσαίς β:19).

Βέβαια, αυτές οι διατάξεις έχουν μια εξωτερική εμφάνιση σοφίας, που εκδηλώνεται σαν θρησκεία στηριγμένη στο ανθρώπινο θέλημα, σαν ψευτοταπεινοφροσύνη και περιφρόνηση του σώματος. Δεν έχουν όμως καμιά αξία και το μόνο που κάνουν είναι να ικανοποιούν το αμαρτωλό φρόνημα (Κολοσσαίς β:23).

Η σωτηρία που προσφέρεται εν Χριστό είναι πολύ καλύτερη από τις δήθεν ευλογίες των ψευδοδιδασκάλων στις Κολοσσές.

4. Υπεροχή της χριστιανικής ζωής

Η χριστιανική ζωή είναι πολύ πιο ηθική από τον τρόπο ζωής που σύστηναν οι ψευδοδιδάσκαλοι.

Θα πρέπει να δίνουμε μεγαλύτερη αξία στα πνευματικά και ουράνια πράγματα απ' ό,τι στα γήινα.

Οι σκέψεις σας να είναι στραμμένες προς τα ουράνια και όχι προς τα γήινα πράγματα (Κολοσσαίς γ:2).

Οι ασκητές:

- Δεν τόνιζαν ιδιαίτερα τα ιδανικά εκείνα που ήταν πραγματικά ουράνια και πνευματικά.
- Αν και ο στόχος τους ήταν πνευματικός, όλες τους οι προσπάθειες αναλώνονταν σε γήινα θέματα.

Απονεκρώστε, λοιπόν, ό,τι σας συνδέει με το αμαρτωλό παρελθόν: την πορνεία, την ηθική ακαθαρσία, το πάθος, την κακή επιθυμία και την πλεονεξία, που είναι ειδωλολατρία (Κολοσσαίς γ:5).

Μην ακουμπήσεις αυτό, μη γευτείς το άλλο, μην αγγίξεις εκείνο (Κολοσσαίς β:21).

Ο Παύλος από την άλλη, δίδασκε συγκεκριμένους τρόπους, στους οποίους οι πιστοί μπορούσαν να εστιάσουν και να αγωνιστούν για πράγματα που είχαν πνευματικό προσανατολισμό.

...βγάλατε από πάνω σας τον παλιό αμαρτωλό εαυτό σας με τις συνήθειές του. Τώρα πια έχετε ντυθεί τον καινούριο ἀνθρωπό, που ανανεώνεται συνεχώς σύμφωνα με την εικόνα του δημιουργού του...του Χριστού είναι όλα και ο Χριστός τα διέπει όλα (Κολοσσαίς γ:9-11).

Ο Παύλος εξηγεί εδώ ότι το κλειδί για μια ηθική ζωή είναι:

- Είμαστε ενωμένοι με τον Χριστό.
- Έχουμε «νέους εαυτούς» ή «νέα φύση».
- Ο Θεός μάς ανανεώνει διαρκώς εσωτερικά.
- Αυτή η ένωση και η εσωτερική ανανέωση μάς δίνουν τη δυνατότητα να ζούμε μια ηθική ζωή.

Ο Παύλος προσφέρει πρακτικές ιδέες, ώστε οι πιστοί να μπορούν να στηρίζονται στη δύναμη του Θεού με σκοπό να καταπολεμούν την αμαρτία.

Ως εκλεκτοί λοιπόν του Θεού, αγιασμένοι κι αγαπημένοι του, αποκτήστε φιλευσπλαχνία, καλοσύνη, ταπεινοφροσύνη, πραότητα, μακροθυμία (Κολοσσαίς γ: 12).

Οι πιστοί μπορούν να επιτύχουν να ζήσουμε μια ηθική ζωή:

- Δίνοντας περισσότερο έμφαση στις ουράνιες, πνευματικές αρετές, όπως τη φιλευσπλαχνία και την καλοσύνη
- Να μην εστιάζουν στις αμαρτίες που πρέπει να αποφύγουν

Αντίθετα από τις πρακτικές του ασκητισμού, που ήταν εντελώς αναποτελεσματικές κατά της αμαρτίας, η μέθοδος του Παύλου στην πραγματικότητα έκανε δυνατή την ηθική ζωή.

III. ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

A. ΠΙΣΤΟΤΗΤΑ ΣΤΟΝ ΧΡΙΣΤΟ

Στη διάρκεια του πρώτου αιώνα, οι θρησκευτικές ιδέες που επικρατούσαν στη Ρωμαϊκή αυτοκρατορία ήταν πολυθεϊστικές:

- Αποδέχονταν το γεγονός της ύπαρξης πολλών Θεών
- Λάτρευαν πολλούς θεούς

Ο Χριστός όμως απαιτεί αποκλειστική λατρεία. Αν λατρεύουμε τον Χριστό, δεν μπορούμε να λατρεύουμε και κάτι άλλο.

Ο Χριστός, πεθαίνοντας ως άνθρωπος, σας συμφιλίωσε με το Θεό, για να σας παρουσιάσει μπροστά του αγίους, αψεγάδιαστους και χωρίς καμιά κατηγορία εναντίον σας – με την προϋπόθεση ότι θα μείνετε σταθεροί στην πίστη σας, θεμελιωμένοικι ακλόνητοι και δε θα απομακρυνθείτε από την ελπίδα του ευαγγελίου (Κολοσσαίς α: 22-23).

Αν δεν παραμείνουμε πιστοί στον Χριστό, δεν είμαστε σωσμένοι.

Ο σύγχρονος κόσμος μας συχνά δοκιμάζει την πιστότητά μας στον Χριστό με το να μας παρουσιάζει να λατρεύουμε πολλούς διαφορετικούς θεούς.

Η εκκλησία όμως δεν δέχεται πιέσεις μόνο από εξωτερικούς παράγοντες.

Αισθανόμαστε πιέσεις για να δείξουμε απιστία στον Χριστό. Πρέπει να απορρίψουμε αυτές τις ψευδείς ιδέες και να ενστερνιστούμε τον Χριστό και μόνον Αυτόν.

Β. ΕΠΙΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΕ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Η σωτηρία μας δεν εξαρτάται από τις γήινες επιδιώξεις μας, αλλά από την πνευματική πραγματικότητα:

- του αναγεννημένου πνεύματός μας και
- της ένωσής μας με τον Χριστό

Η αναγέννηση μάς κάνει καινούργιους ανθρώπους. Δεν πειραματίζόμαστε απλώς τη συγχώρηση των αμαρτιών μας, αλλά και μια εσωτερική πνευματική αλλαγή. Η αναγέννηση είναι η πνευματική αλλαγή.

Κι εσάς, που ἡσασταν νεκροὶ εξαιτίας τῶν αμαρτιών καὶ της ειδωλολατρίας σας, ο Θεός σας ζωοποίησε μαζί με το Χριστό. Μας συγχώρησε όλα τα παραπτώματα (Κολοσσαίς β:13).

Το πνεύμα μας έχει ανανεωθεί, τώρα είμαστε πνευματικοί άνθρωποι. Το πιο επωφελές για μας, είναι να εστιάσουμε στην πνευματική μας ζωή.

Αφού, λοιπόν, αναστηθήκατε μαζί με το Χριστό, να επιδιώκετε τα αγαθά που βρίσκονται στον ουρανό εκεί που κάθεται ο Χριστός στα δεξιά του Θεού. Οι σκέψεις σας είναι στραμμένες προς αυτά κι όχι προς τα γήινα πράγματα (Κολοσσαίς γ: 1-2).

Αν καταναλώνουμε όλη μας την ενέργεια στην προσπάθεια να καταστείλουμε τις αμαρτωλές επιθυμίες μας, ουσιαστικά, εστιάζουμε στις αμαρτωλές επιθυμίες μας.

Θα πρέπει να αποσπάσουμε την προσοχή μας από γήινα πράγματα και να τη στρέψουμε στα πνευματικά. Όμως, τα «πνευματικά» ή «ουράνια» πράγματα απαιτούν τη συμμετοχή μας σ' αυτόν τον κόσμο.

Αποκτήστε φιλευσπλαχνία, καλοσύνη, ταπεινοφροσύνη, πραότητα, μακροθυμία... Όπως ο Χριστός σας συγχώρησε τα παραπτώματα, έτσι να κάνετε κι εσείς μεταξύ σας. Πάνω απ' όλα, να έχετε αγάπη, που είναι ο σύνδεσμος όλων και οδηγεί στην τελειότητα. Η ειρήνη του Θεού, στην οποία έχετε κληθεί όλοι σαν ένα σώμα, ας κατευθύνει τις καρδιές σας... Ο λόγος του Χριστού, με όλο τον πλούτο του, ας μένει μόνιμα ανάμεσά σας (Κολοσσαίς γ:12-16).

Για να έχουμε τον νου μας στα ουράνια πράγματα, πρέπει να επικεντρώσουμε την προσοχή μας σ' Εκείνον που ανέβηκε στον ουρανό, δηλαδή τον Χριστό, ώστε να μπορούμε να μοιάζουμε όλοι και περισσότερο σ' Αυτόν, ενώ είμαστε ακόμα στη γη.

Οι ηθικές οδηγίες του Παύλου αφορούν τα «ουράνια» ή «πνευματικά» ζητήματα. Αυτές τις αρετές δεν μπορεί να τις ασκήσει κανείς, παρά μόνο αν ζει μια ενεργή ζωή σ' αυτόν τον κόσμο.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Ερωτήσεις αναθεώρησης

1. Εξηγήστε τη σχέση που είχε ο Παύλος με την εκκλησία των Κολοσσών στο σύνολό της, καθώς και τις σχέσεις του με διάφορα άτομα μέσα στην εκκλησία.
2. Συνοψίστε τα προβλήματα που θέτει η ελληνική φιλοσοφία, ο εβραϊκός νόμος και τα πνευματικά όντα για την εκκλησία των Κολοσσών.
3. Γιατί είναι σημαντικό να κατανοήσουμε το υπόβαθρο των Κολοσσαίς καθώς προσπαθούμε να κατανοήσουμε την αιτία για την οποία ο Παύλος συντάσσει αυτή την επιστολή;
4. Πώς έδειξε ο Παύλος στους Κολοσσούς την υπεροχή του Χριστού;
5. Πώς οι διάκονοι του Χριστού υπερέχουν των ψευδοδιδασκαλιών στους Κολοσσούς;
6. Πώς η σωτηρία εν Χριστώ υπερέχει από τα σχέδια που πρόσφεραν οι ψευδοδιδάσκαλοι στους Κολοσσαίς;
7. Τι κάνει την χριστιανική ζωή να υπερέχει από άλλες ηθικές προσεγγίσεις;
8. Συνοψίστε την δομή και το περιεχόμενο των Κολοσσαίς.
9. Γιατί είναι τόσο σημαντικό να παραμείνουμε πιστοί στο Χριστό;
10. Γιατί είναι σημαντικό να επικεντρωνόμαστε σε πνευματικά θέματα;

Ερωτήσεις εφαρμογής

1. Η αρνητική επιρροή των ψευδοδιδασκάλων κατέστησε δύσκολο για τους πιστούς των Κολοσσών να διακρίνουν την αλήθεια από το λάθος. Ποιες επιρροές στην δική σου

κουλτούρα καθιστούν δύσκολο να διακρίνεις την αλήθεια από το λάθος; Πώς μπορεί η επικέντρωση του Παύλου στην υπεροχή του Χριστιανισμού να κατευθύνει τη δική σου στρατηγική στην αντιμετώπιση των πλανών;

2. Πώς η κατανόηση ότι ο Χριστός είναι ο υπέρτατος αντιπρόσωπος της δημιουργίας διαμορφώνει την προσέγγισή σου στις προκλήσεις και τις ευκαιρίες του κόσμου;
3. Πώς ο Χριστός σε συμφιλίωσε με τον Θεό; Ποιες περιοχές του κόσμου ή των σχέσεων σας θα ήταν διαφορετικές εάν το συμφιλιωτικό έργο του Χριστού ολοκληρώνονταν;
4. Ο Παύλος προσευχήθηκε για τους Κολοσσαίς. Ποια μπορεί να είναι τα οφέλη αν ακολουθήσουμε το παράδειγμά του;
5. Πώς η ένωση με τον Χριστό βοηθά τους Χριστιανούς να ζουν ηθικά; Γιατί αυτή η στρατηγική πρέπει να είναι πιο αποτελεσματική από τις ηθικές στρατηγικές των ασκητών; Πώς αντιπαραβάλλεται ο ασκητισμός με τις σωστές χρήσεις των χριστιανικών διδασκαλιών;
6. Σε ποιους τομείς της ζωής σου αμφισβητείται η πίστη σου στον Χριστό;
7. Πώς πρέπει η αλήθεια της αναγέννησης να διαμορφώνει την άποψή μας για τον εαυτό μας και για άλλους; Πώς η αναγέννηση μας κάνει νέους ανθρώπους;
8. Ποια είναι η πιο σημαντική γνώση που αποκομίσατε από αυτό το μάθημα;